

Dette er de første som er snekret av lokale råvarer. Snart kommer dommen

Tor Johannes Jensen

6–7 minutter

HADSEL: Grantrærne i Vesterålen kan legge grunnen for det første nybygde sagbruket siden 1980-tallet. Nordpall-sjef Ivan Hansen på Børøya snekrer planer om en grønn industripakke. – En innertier, mener sjefen i fylkesrådet.

Hadsel kommune vil utvide Stokmarknes miljøhavn med nesten 50 dekar til. Det innebærer å fylle igjen «hullet» mellom det fylte området og fylkesveien på moloen til Hadselbrua, og området innenfor Storskjæret.

Ber om åtte millioner

Prisen vil komme opp i 59 millioner kroner. De pengene skal etter planen først og fremst hentes fra tomtefondet og betale seg selv etter hvert som arealene blir solgt. Ifølge næringssjef Daniel Sowe i Hadsel kommune, er det flere forespørsler om næringstomter på arealene som ikke er fylt ut ennå.

Kommunen håper dessuten å slippe å betale alt selv. Hos Nordland fylkeskommune ligger en søknad om åtte millioner kroner i støtte til infrastruktur fra fylkets utviklingsmidler, som er på omkring 40 millioner kroner årlig og i stor grad går til å støtte kaiprosjekter. Fylkesrådet skal avgjøre søknaden.

– Hva skjer hvis fylkeskommunen sier nei, blir det stopp i utfyllinga da?

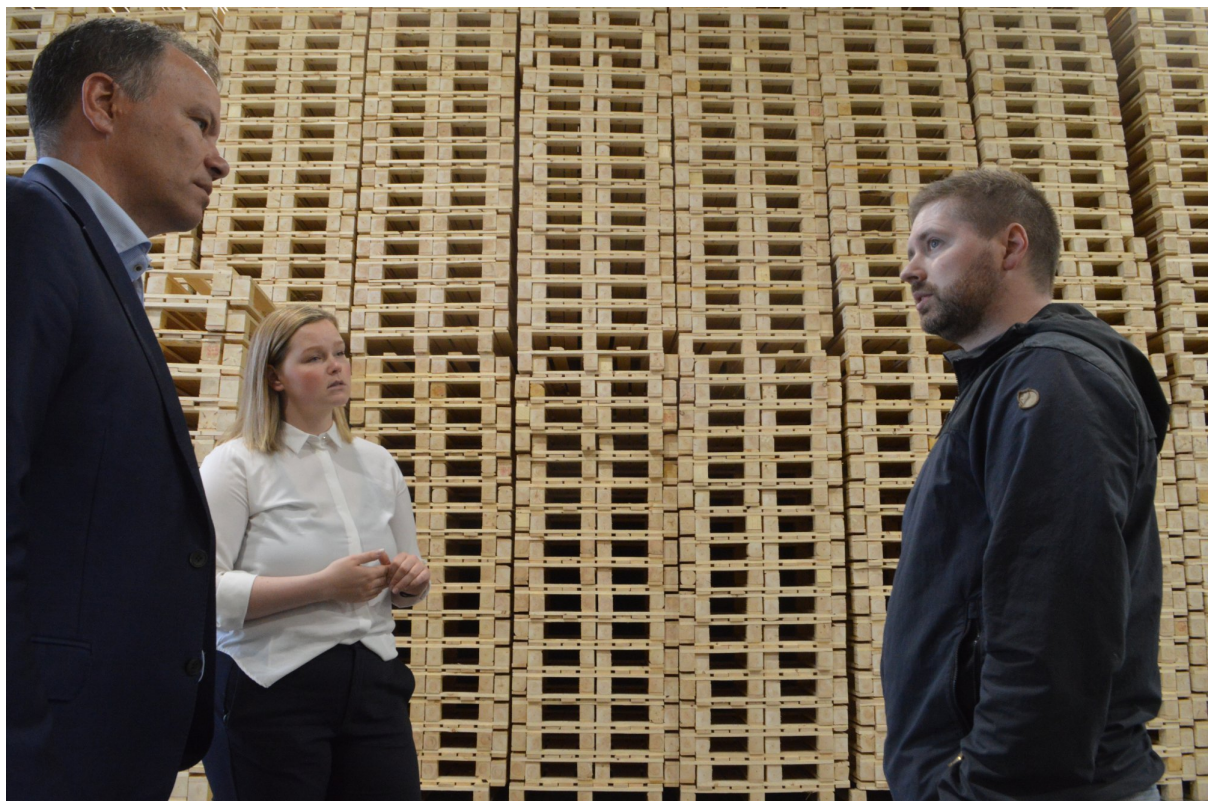
– I verste fall vil arealene ta lengre tid å realisere. Da kan vi gå glipp av noen aktører som er interessert nå. Salget av næringsaraler her vil uansett være en nullsum for oss, men det kan trekke ut i tid og føre til at toget går fra oss, svarer Daniel Sowe.

Første siden 1980-tallet

Nordpall AS på Børøya har allerede fått opsjon på et område i «hullet». Her planlegger bedriften å bygge sagbruk innenfor tømmerkaia. Det skal ha en kapasitet på oppunder 40.000 kubikkmeter heiltømmer i året. Det tilsvarer tusen tømmerbiler.

– Det vil bli det første større sagbruket som etableres i Norge siden 1980-tallet, forteller Ivan Hansen hos Nordpall. Bedriften har bygd pallefabrikk på Børøya og holder på med et tilbygg for lager og kontor.

Lokalt grantømmer

Utvide: Hvis Ivan Hansen (til høyre) og Nordpall kan bruke lokale grantrær, står mulighetene åpne for å utvide kraftig. Da er nøkkelen tømmerkai og sagbruk i Stokmarknes miljøhavn. Ordfører Aina Nilsen (Sp) planlegger utfylling på nesten 50 nye mål i området, og

fylkesrådsleder Tomas Norvoll (Ap) har fått søknad om å bidra med åtte millioner kroner i tilskudd. Foto: Tor Johannes Jensen

Sagbruket og nærheten til tømmerkaia kan gi Nordpall helt nye muligheter, fordi det kan bety kontroll over råstoffet. I dag kommer det meste av trevirket med trailere fra Finland, og mangel på råstoff er ifølge Ivan Hansen den tyngste grunnen til at pallefabrikken ikke satser tyngre. De leverer i hele Vesterålen og har ikke mange tunge konkurrenter i Nordland.

– Men med tilgangen på råvarer i dag, tør vi ikke nå lenger ut, forklarer Ivan Hansen.

Bedriften driver forsøk med lokal sitka og har produsert et testparti med paller av sitkagran fra Sortland. Om et par uker kommer svaret.

800.000 paller

Hvis lokalt tømmer viser seg å fungere som råvare, ser Nordpall store muligheter:

I nordre Nordland og Sør-Troms er det mulig å ta ut 40.000 kubikkmeter årlig i 40 år. Det volumet tilsvarer råstoff til en million paller årlig, ifølge Siv Dagny Aasvik fra Egga utvikling AS. Men det krever at den hogstmodne skogen i distriktet blir utnyttet. Da kan det bli vel så aktuelt å skipe tømmer inn til tømmerkaia på Børøya som ut derfra.

– Linja vi har i pallefabrikken i dag har kapasitet til 800.000 paller i året. Hvis vi skal satse større, må kontroll med råvarene ligge i bunnen, sier Hansen.

Byggematerialer og energi

Samtidig får Nordpall bistand fra Egga utvikling til et treindustriprosjekt for å vurdere hva slags type sagbruk som kan etableres. Samarbeidspartnerne er blant andre Sintef, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås, og næringingsklyngen

Woodworks, Muligheten til flere produkter enn paller ligger der.

– Det ytterste av tømmeret kan brukes i palleproduksjon, mens det innerste kan ha enda flere bruksområder, blant annet til byggematerialer. Avfallet kan blant annet brukes til biodrivstoff eller pellets til fyring. Vi tar sikte på at ingenting skal gå til spille, forklarer Hansen.

Ifølge næringssjefen i Hadsel, Daniel Sowe, er det blant annet interesse i markedet for lokalt produserte takstoler, i stedet for å frakte dem lange veier.

Fylkesrådsjefen: – Innertier

«Innertier»: I Stokmarknes miljøhavn kommer bilene med stein i skytteltrafikk. Nå vil kommunen sette i gang neste fase med utfylling og søker fylkesrådet om støtte. Leder Tomas Norvoll kaller prosjektet en innertier. Foto: Tor Johannes Jensen

Onsdag var lederen i fylkesrådet, Tomas Norvoll (Ap) på Stokmarknes for å se på området. Han slår fast at Nordland trenger industri – og ferdig opparbeidede industriarealer.

– Tenkningen her med hele verdikjeden fra tømmer til ferdige trevarer, er en innertier. Det passer også godt inn i tenkningen om

et grønt skifte. Idéen om materialer av lokalt trevirke er også interessant. Det er underlig å tenke på at Norge importerer store mengder trevirke. Da vi bygde nybygget til Hadsel videregående skole på Stokmarknes, var det med materialer som kom på trailer fra Baltikum. Vi hadde jo en tanke om at det var miljøvennlig å bruke tre, men fordi materialene måtte transporteres så langt, gikk vi klimamessig i minus, medgir han.

Tomas Norvoll har én ting å tilføye:

– Utviklingsmidlene våre er i stor grad laksepenger fra Havbruksfondet. Om noe av dem brukes her på Børøya, er jo ringen faktisk sluttet.